

CHRUDIMSKO-HLINECKO

KRAJINA ZÁŽITKŮ

TOP MÍSTA

CHRUDIMSKA-HLINECKA

Veselý Kopec

Při návštěvě Veselého Kopce na vás dýchne nezapomenutelná atmosféra z doby našich babiček a dědečků. Toto unikátní muzeum v přírodě je součástí Souboru lidových staveb Vysočina, největší sbírky lidového stavitelství v Čechách. Kromě Veselého Kopce jej tvoří objekty ve Svobodných Hamrech a památkové rezervaci Betlém v Hlinsku.

Malebná krajina v okolí Veselého Kopce, upravené předzahrádky a pasoucí se hospodářská zvířata vás doslova přesunou o sto let zpět. Můžete zde obdivovat téměř 30 objektů, které patřily drobným zemědělcům z části Českomoravské vrchoviny. Expozice představují jejich život a způsob hospodaření od první poloviny 19. století do poloviny 20. století. Unikátní jsou také zdejší lidové technické stavby na vodní pohon, čtrnáctiboká stodola, obilný mlýn se stoupou na kroupy a varnou

na povidla, ale i drobné vesnické stavby jako špýchar nebo haltýř se studánkou. Obdivovat zde můžete také zřejmě poslední veřejnosti přístupný stupník na tlučení třísla v České republice. Po celý rok je zde připravena celá řada zajímavých doprovodných programů pro děti i dospělé, za návštěvu určitě stojí např. Masopust, Velikonoce na Veselém Kopci, Hrnčířská sobota, Veselokopecský jarmark, Bramborová sobota nebo Vánoce na Veselém Kopci. 1

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Hlinsko – Betlém

Necelých 9 km na východ od Veselého Kopce leží město Hlinsko. Přímo ve středu města se rozkládá městská památková rezervace Betlém, jedinečně dochovaná lidová zástavba v městském prostředí, bezesporu unikát v oblasti střední Evropy. Roubené a zděné domky zde byly vystavěny drobnými řemeslníky ve druhé polovině 18. století. V objektech naleznete např. obydlí tkalce, výrobce hraček, ševcovskou dílnu, ale také prodejnu upomínkových předmětů, bylinek, hudebních nástrojů, kavárnu nebo stylovou hospůdku s ubytováním. V průběhu celého roku se zde konají tematické výstavy a další kulturní programy. Za návštěvu stojí také zdejší Městské muzeum a galerie, přičemž muzeum patří mezi nejstarší v Čechách!

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Ležáky

Pokud vás zajímá historie druhé světové války, nevynechejte návštěvu národního památníku Ležáky. Osada Ležáky, která byla stejně jako Lidice vypálena nacisty, se nalézá v blízkosti obce Miřetice. Osudy ležáckých obětí a válečných hrdinů přibližuje naučná stezka a expozice, jejíž součástí je i poutavě natočený dokumentární film nebo výstroj používaná během druhé světové války.

ROZHLÉDNĚTE SE ...

Malebnou krajinu na rozhraní Železných hor a Žďárských vrchů si můžete v blízkosti Veselého Kopce prohlédnout hned ze dvou rozhledů. Jedná se o rozhlednu Vojtěchovskou u obce Vojtěchov nedaleko Hlinska a rozhlednu na Zuberském kopci nedaleko Trhové Kamenice.

Vážení přátelé,

v rukou právě držíte výběr TOP míst na Chrudimsku-Hlinecku, v krajině plné zážitků. Sami se můžete přesvědčit, že romantická krajina neporušené přírody, lidských hodnot, tradic, ale i sportu vám může být nejen vhodným místem pro výlet, ale i duševní relaxaci.

Již německý básník Heinrich Heine na přelomu osmáctého a devatenáctého století řekl: „Příroda dovede stejně jako básník vytvořit největší efekty s nejmenším počtem prostředků.“ A právě takové je naše území, které začíná deset kilometrů od Pardubic a je tedy velmi lehce dostupné vlakem či autobusem. Milovníci koní či cyklistiky si u nás přijdou na své. Turistům se bude jistě líbit nejen geopark Železné hory, ale i řada tras či stezek v okolí Nasavrk.

Rodiny s dětmi zase ocení jedinečný Soubor lidových staveb Vysočina na Veselém Kopci a v Hlinsku nebo nádherné prostředí Rekreačních lesů na Podhůře nedaleko Chrudimi a Slatiňan.

Turisté po církevních památkách jistě zavítají i do nedávno opraveného poutního kostela Panny Marie Pomocné v Luži.

Návštěvu Chrudimska-Hlinecka je určitě dobré spojit i s účastí na nějaké kulturní, sportovní či společenské akci. Aktuální kalendárium naleznete na stránkách www.navstevnik.cz, kde jsou i tipy na ubytování a další služby.

Věříme, že se vám u nás na Chrudimsku-Hlinecku bude líbit.

Roman Málek, MBA

Rekreační lesy Podhůra

Rekreační lesy Podhůra se nacházejí asi tři kilometry jižně od města Chrudimi na okraji Chráněné krajinné oblasti Železné hory. V lesích naleznete ideální podmínky pro aktivní trávení volného času. Upravenou síť turistických, naučných stezek a hipostezek doplňuje řada atrakcí i přírodních zajímavostí. Trasu lanového parku s překážkami umístěnými v korunách stromů zakončuje lanovka na Čertovu skalku. Pro děti je určen dětský lanový park. Na Čertově skalce byla postavena unikátní rozhledna Bára s dřevěnou konstrukcí ve tvaru jehlanu. Z rozhledny uvidíte panorama Chrudimi i vzdálenější Pardubicko a Hradecko. V areálu naleznete i lezeckou stěnu, trampolíny a občerstvení. Pokud cestujete s dětmi, neměli byste minout Kočičí Hrádek, pro děti určenou miniaturu

romantického hradu z konce 19. století. Interaktivní expozice o koních je umístěna v objektu tzv. Švýcárny. Z přírodních zajímavostí jmenujme alespoň Kochánovické rybníky nebo Přírodní památku Na Skalách nacházející se na okraji lesů u obce Rabštejská Lhota, kde lze spatřit důkazy o existenci druhohorního moře. ²

Kočičí Hrádek

Lanový park

Zámek a hřebčín Slatiňany

Chrudim, historické centrum

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Zámek a hřebčín ve Slatiňanech

V bezprostřední blízkosti Rekreačních lesů naleznete výletní městečko Slatiňany se zámek a hřebčínem. Zámek si lze prohlédnout ve dvou okruzích a to expozici hipologickou a zámeckou. Hipologické sbírky vás seznámí s historií koní, jeho chovem i využitím. Zámecká expozice představí zámek Slatiňany z dvou naprosto odlišných úhlů pohledu. Jeden ze strany moderního šlechtice a druhý ze strany sloužícího. Poznáte hlavní zámecké reprezentativní pokoje, salony, pracovnu, dozvíte se o životě rodiny Auerspergů. Opravdovým unikátem je kotelna z počátku 20. století se soustavou rozvodného potrubí s originální izolací a boilerem. Hřebčín v sousedství zámku se proslavil chovem starokladrubského vraníka. Pokud vás tato ušlechtilá zvířata zajímají, můžete si objednat vyjíždku v kočáře, projíždku na koních, výcvik s trenérem nebo jen prohlídku hřebčína s výkladem.

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Historické centrum Chrudimi

V okolí Podhůry byste si neměli nechat ujít návštěvu jedné z největších městských památkových zón ve východních Čechách. Její součástí jsou i budovy tří velkých muzeí s moderně pojatými expozicemi – Muzeum loutkářských kultur, Muzeum barokních soch a Regionální muzeum v Chrudimi. Za návštěvu jistě stojí nepřehlédnutelná dominanta města – kostel Nanebevzetí Panny Marie. V jeho interiéru naleznete legendami opředený „záračný“ obraz sv. Salvátora. A jak se stal obraz záračným? To se dozvíte přímo v kostele nebo v Regionálním muzeu při prohlídce expozice s názvem Mozaika z dějin regionu. Historické jádro města každoročně propůjčuje nezaměnitelnou atmosféru mnoha kulturním a sportovním akcím v čele s festivalem Loutkářská Chrudim konaném tradičně na začátku července.

Keltský archeopark v Nasavrkách

Nasavrky, městečko na severním svahu Železných hor, jsou častým cílem turistů a návštěvníků zdejší turistické oblasti především díky stále se rozšiřujícímu keltskému archeoparku. V nasavrckém zámku najdou návštěvníci expozici Po stopách Keltů představující historii a způsob života Keltů a také informace o nedalekém oppidu České Lhotice – jediném sídlišti tohoto typu ve východních Čechách. Expozice zabírá celé první patro zámku. Součástí prohlídky je i největší model oppida ve střední Evropě a dvacetiminutový film Příběh kamene. Před zámkem začíná 9,5 km dlouhá naučná Keltská stezka Železnými horami. Okruh s 20 naučnými tabulemi prochází přírodní rezervací Krkanka, prostorem bývalého keltského oppida a kolem rozhledny Boiky se vrací zpět do Nasavrck. Rozhledna není vysoká, ale za dobré viditelnosti nabízí panoramatický výhled na Krkonoše, Orlické hory, Kralický Sněžník a Jeseníky. Přístupná je volně celý rok. Keltský skanzen vzniká na horním konci města za Pivoarským rybníkem s písčitou pláží. Otevřen by měl být od roku 2013. Největší kulturní akcí pořádanou v Nasavrkách je letní festival keltské kultury Lughnasad. Kromě Keltů proslavilo Nasavrky také včelařství. Arboretum

vzniklo původně jako pomůcka pro studenty včelařství zdejšího středního učiliště. Dnes je přístupné i veřejnosti a představuje rostliny důležité pro včelí pastvu v různých biotopech. **3**

Lughnasad

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Trhová Kamenice – Muzeum strašidel

Jestli si myslíte, že žádná strašidla neexistují, mylíte se. Přijďte se podívat do Trhové Kamenice a uvidíte. Do sklepení nejstarší budovy obce – bývalé fary u kostela sv. Filipa a Jakuba – se totiž nastěhovala místní strašidla.

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Krkanka a Strádovské peklo

Příjemná procházka vede z Nasavrck do údolí řeky Chrudimky. Strmé skalnaté údolí s kamenitým řečištěm je přírodní rezervací, kde žijí chráněné a ohrožené druhy živočichů. Tam, kde se cesta otáčí od řeky směrem k vesnici Hradiště, potěší návštěvníky 3 metry vysoký vodopád na potoce, který se chvilku nato vlévá do Chrudimky. Část údolí se zříceninou hradu Strádov se nachází ve Slavickém oboře s omezenou otevřenou dobou. Během července a srpna však vstup není nijak omezen.

Boika

LUŽE

V krajině průmyslem nedotčené přírody, proslulé především svými malebnými údolíčky kolem řeky Novohradky, se nalézá městečko Luže s výrazně dominantním čedičovým vrchem Chlulkem. Právě na jeho vrcholu byl v raně barokním slohu vystavěn monumentální poutní kostel Panny Marie Pomocné, který díky svému umístění i architektuře láká poutníky a turisty už z daleka. Na jeho stavbě se podílel i známý architekt italského původu Giovanni Battista Alliprandi. Poutní tradice je stále živá. Dokazují to každoročně konané poutě s nevšedními jmény – třešňová, okurková a švestková. Po tzv. andělské cestě, kolem kaple sv. Jana Nepomuckého a areálu Hamzovy léčebny, se dostanete ke zřícenině gotického hradu Košumberk z počátku 14. století. Stálá expozice věnovaná jeho historii, městečku Luže

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Muzeum obuvi a kamene ve Skutči

Jen několik kilometrů od Luže se nachází město Skuteč, kde byste si neměli nechat ujít moderně pojatou expozici městského muzea s názvem „Muzeum obuvi a kamene“ věnovanou tradičním řemeslům Skutečska. V obuvnické expozici vás překvapí desítky zajímavých modelů, původní ševcovská světnička, staré stroje, ale také největší polobotka v Evropě. Kamenická expozice využívá svědectví stovek fotek a vlastní dokumentární film. Vtáhne vás do dlouhé a zajímavé historie dobývání žuly a opuky. Ve venkovní části expozice se ocitnete přímo v lomu. Dobývací prostor je plný speciálních strojů a zařízení. Uvidíte jeřáb, lanovku, polní drážku, štípačku, vozidlo Dumper a další. Některé z nich si můžete i sami vyzkoušet!

Muzeum obuvi a kamene

Zřícenina Košumberk

Vitráž na Košumberku

a okolí je umístěna v bývalém purkrabství. Ve sklepních prostorách se nachází Lapidárium s památkami z Chrudimska i zdařilou maketou hradu po renesanční přestavbě v 16. století. V minioboře hradu najdete např. daňka evropského, jelena lesního a kamerunské ovce. Během letních prázdnin ožívají každoročně prostory hradu kulturními akcemi v rámci festivalu Košumberské léto. Návštěvu Luže můžete doplnit také o prohlídku židovských památek – synagogy a hřbitova. 4

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Naučná stezka Chrasteka

S Codexem Gigas neboli Dáblou biblí a dalšími zajímavostmi oblasti nacházející se západně od Luže vás seznámí Naučná stezka Chrasteka, začínající u železniční stanice v Chrasti. Zavede vás do centra tohoto východočeského městečka se zámek a městským muzeem. Dále směřuje přes Chrašice a Podlažice kolem Horeckého rybníka údolím Žejbra do Podskalý. Mezi Podskalou a Vrbatovým Kostelcem vás jistě zaujmou nevšední skalní útvary. Stezka končí ve Vrbatově Kostelci, kde se ocitnete u „středu Evropy“, ale také u další železniční stanice. Odtud se můžete příjemnou projíždkou motorovým vlakem vrátit zpět do Chrasti. Stezka měří celkem něco málo přes 12 km. Čeká vás 13 zastavení věnujících se historii, architektuře, geologii, flóře a fauně zdejších lokalit.

Podlažice

Dáblou biblí

Lichnice

Na strategicky výhodně položeném kopci Světlíku v Železných horách vybudoval ve 12. století Smil z rodu Ronovců hradiště, které jeho stejnojmenný vnuk přestavěl v polovině 13. století na kamenný hrad s trojúhelníkovým půdorysem. Hrad dostal tehdy módní německý název Lichtenburk. Přestože se do současné doby dochovala jen jeho zřícenina, stal se jedním z nejnavštěvovanějších turistických cílů v širokém okolí. Návštěvníky i dnes láká především jeho poloha. Výhled z něj vskutku výjimečný a mohla by mu ho závidět kdejaká rozhledna. Když k tomu přidáte magickou kulisu starého hradu, nemusíte o místě svého dalšího výletu dlouho přemýšlet. Během sezóny je v jedné hradní budově umístěno i malé hradní muzeum s výkladem. Výklad s průvodcem trvá přibližně 20 minut. Odvážnější návštěvníci si pak mohou půjčit baterku a vydat se prozkoumat část hradního sklepení. Kulisu hradu lákají také kulturní pořady, inscenované na nádvoří hradu. 5

Lichnice

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Berlova vápenka v Třemošnici

Při pohledu z hradní zříceniny do Čáslavské kotliny jistě neujde vaší pozornosti vápenka v Závratici u městečka Třemošnice. Vápenka využívala v minulosti ojedinělý a technologicky vyspělý způsob zavážení vápence pomocí výtahu a 5,5 km dlouhé lanové dráhy z prachovických lomů. Vše o unikátní technické památce se dozvíte přímo v interiéru, kde bylo vybudováno muzeum vápenictví. Vstup do jednoho z komínů pro vás bude nepochybně nevšedním zážitkem.

Berlova vápenka

Seč hrad Oheb

NENECHTE SI UJÍT V OKOLÍ

Heřmanův Městec s židovskými památkami

Pokud se vydáte na sever od Seče, můžete navštívit město Heřmanův Městec s židovskými památkami. V bývalé židovské škole je umístěna stylová sbírka umění, Galerie Cyrany. V opravené synagoze se pravidelně konají koncerty. V místním hřebčině je výcvikové středisko státního hřebčína Kladruby, resp. Slatiňany.

Židovský hřbitov Heřmanův Městec

Sečská přehrada

Vodní nádrž Seč byla vybudována na řece Chrudimce v letech 1924 až 1935 a je to největší vodní plocha v Pardubickém kraji. Blízké město leží v samotném centru Železných hor, místě romantiky a klidného odpočinku a také sportovních aktivit. Přimo nad přehradou se vypínají dvě zříceniny hradů – staršího Vildštejna nad tunelem u příjezdu na hráz přehrady a mladšího a také většího Ohebu. Zřícenina hradu Oheb je přístupná po zelené a následně modré turistické stezce. V roce 1994

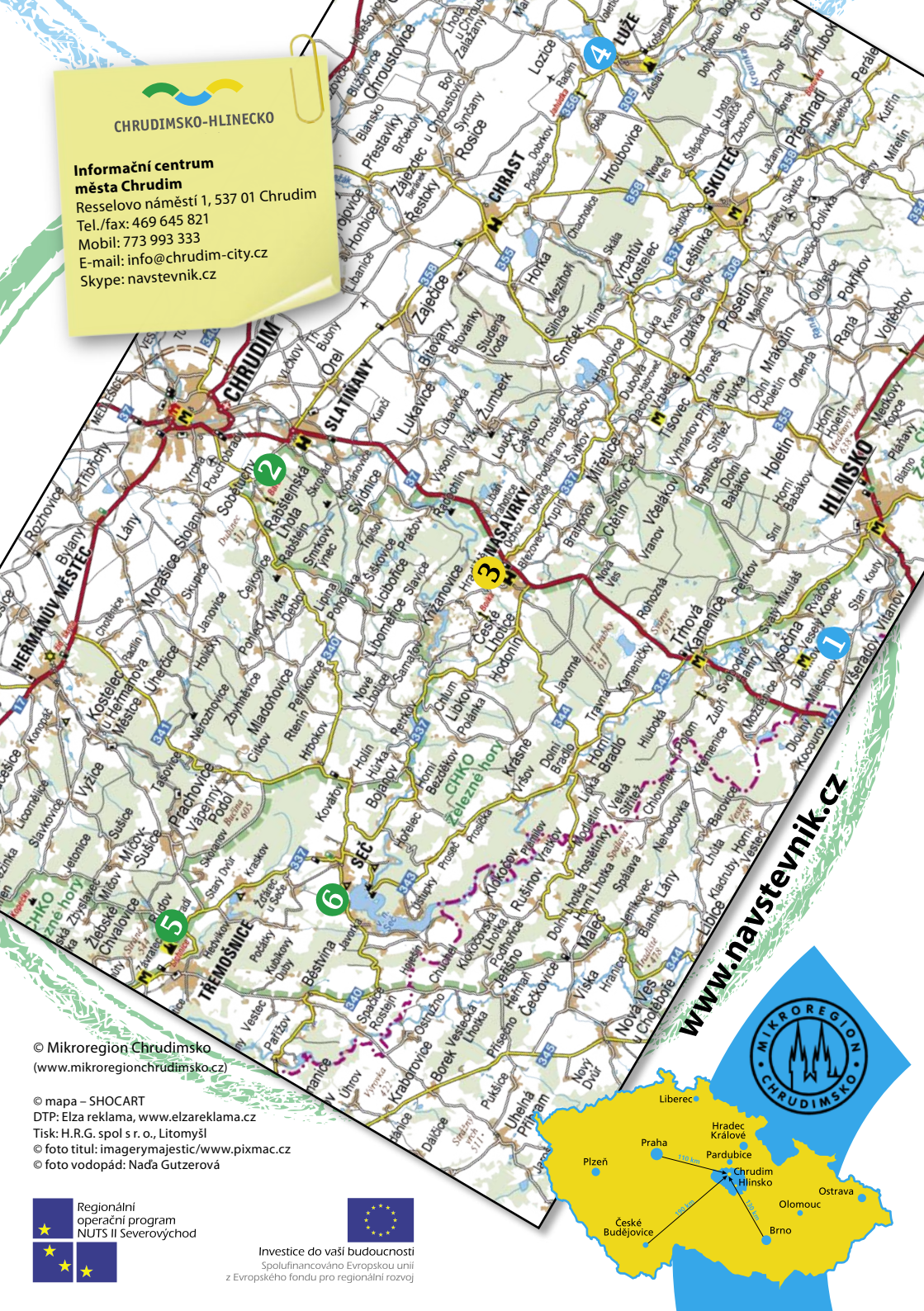
bylo okolí hradu vyhlášeno přírodní rezervací, detailní popis naleznete na informačních tabulích. Oblast nabízí množství ubytovacích zařízení různých kategorií. V autokempu nacházejícímu se přímo u hlavní pláže je budován sportovně-kulturní areál. Kompletně dokončen by měl být v roce 2013. 6

Informační centrum města Chrudim

Resselovo náměstí 1, 537 01 Chrudim
Tel./fax: 469 645 821
Mobil: 773 993 333
E-mail: info@chrudim-city.cz
Skype: [navstevnik.cz](https://www.skype.com/name/naavstevnik.cz)

www.navstevnik.cz

© Mikroregion Chrudimsko
(www.mikroregionchrudimsko.cz)

© mapa – SHOCART
DTP: Elza reklama, www.elzareklama.cz
Tisk: H.R.G. spol s r.o., Litomyšl
© foto titul: imagerymajestic/www.pixmac.cz
© foto vodopád: Naďa Gutzerová

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

